

sneg

gwendolin mekjuen

Ona je, naravno, bila naviknuta. Dvadeset pet godina u debelim bundama, krznom ovičenim čizmama za sneg, rukavicama natikačama, šalovima, i škripa pod nogama, gacanje kroz bljuzgavicu, klizanje na putu za posao ili školu. Bila je to Stvar koja pokriva zemlju četiri, pet meseci godišnje, nimalo neslična onim valovitim belim česticama, ili ma šta to stvarno bilo, koje su se ražestile i ugušile nitkova u filmu »Neverovatno putovanje«. Ali za njega, nedavno pristiglog sa Mediterana, bila je to neka vrsta nebeskih konfetića, ambrozije ili mane, pa je izleteo polulud na prvi sneg i izgubio se u okrepljujućoj, oštroj hladnoći. Sanjao je čak o snegu i imao čudesan dar da predvidi sledeći. Spavao bi i gledao sićušan narod kako se spušta sa neba u padobranima pahuljicama, gledao kišu neizmerno malih golubova, ištrcavanje belog cveća – spermu ogromnog, uspavanog nebeskog drveta.

Čitavog septembra i oktobra krv mu je postajala sve nemirnija u očekivanju hladnoće, a ljudi oko njega gubili su letnju energiju, postajali tromi i nervozni pomišljajući na predstojeću dugotrajnu belu opsadu.

Decembra je teškom mukom koračao, izmrzao i izvan sebe od radosti, u mekim italijanskim cipelama od kože sa zašiljenim vrhom na evropski način, dok se ona – umotana do nosa u naslage vune i krzna kojima se broj i ime nije znalo, s mukom uspevaajući da pokrene glavu da bi ga pogledala – čudila kako mu ne dosadi da odnosi pantalone na čišćenje dvaput nedeljno kako bi se blato i nečistoća od zime očistili sa manžetni nogavica. Pravio je grudve golim rukama, zamislite samo to, a kad bi mu vrhovi ušiju promenili boju u sablasno belu, ni tada mu ne bi palo na pamet da kupi bar šešir. Ulazeći unutra posle sat, dva lutanja kroz mećavu, smejavao bi se i cvokotao, kao da je zima neki veliki klovn kojeg je neko stvorio isključivo radi njegove zabave. A ona u međuvremenu šćučurena ispred pećnice ili čak tostera, pokušavala bi da ga obeshrabri strašnim pričama o zimi u Vinipegu. »Ako misliš da je ovo nešto,« govorila bi drhteći, »trebalo bi da vidiš kako je tamo na zapadu!«, pa bi nastavljala sa opisivanjem kako je kao dete pešačila ujutru do škole kroz do ramena visoke naslage snega i dok bi došla u školsko dvorište, već bi se stvorilo inje u nosu, a mesta oko ustiju i usnice bila bi toliko promrzla da ne bi mogla ni reč da izusti. Sva deca bi pokušavala da se smeju odrvenelim usnicama. I on se smejavao kad je saslušao priču i rekao da bi voleo da je mogao da bude tamo s njom zato što, objasnio je, ono što ga uzbuduje nije njegove osećanje hladnoće već dopuštanje da hladnoća oseti njega.

Ona mu je bila sasvim dobar partner u igri te prve zime u Kanadi. U ponoć, posle neke velike mećave, odlazili bi u jedan parkić gde su ljuljaške i tobogani stajali kao skeleti u crnilu i on bi, tresući se od uzbuđenja, stavljao nogu na svežu snežnu površinu i posmatrao otisak stopala čoveka koji uništava nevinost beline. »Veliki korak za čovečanstvo«, govorila bi, kao da je park površina meseca, pa bi lagano, lagano kretali napred pretvarajući se da su astronauti, nezgrapni, bez težine u parku u ponoć, zalećući se veselo na ljuljašku, tobogan ili fontanu, šaljući vest putem radia na Zemlju da su našli dokaze o postojanju inteligentne civilizacije. Ona bi podizala osrednji kamen – koji je jednom desilo se bio nečija cipela za kriket – a on bi, držeći je u kadru svojom nevidljivom TV kamerom, prenosio sliku milionima gledalaca u Tokiju i Parizu i Londonu i Montrealu. Tada bi se međusobno slikali stojeći likujući ispred ljuljaški ili buljeći zaneseno u svetlucavi tobogan koji je izgledao kao da emituje intergalaktičke signale, kao pravougaona metalna ploča iz »Odiseje u svemiru«.

Prvih pola sata ili nešto duže i ona se bavljala; pravili su tajanstvene trouglove i kvadrate u snegu; čak ga je naučila da napravi »andela«: ležeći na leđima u snegu i podižući i spuštajući ruke sa obe strane. Ali on je uvek želeo da produži ta kratka putovanja pošto bi joj se mraz uvukao u kosti, pa bi, mokra do kože, užasno se tresući, morala da čeka da završi svoje anđele – nekad pet, šest, čak sedam njih, svi urađeni u urednom krugu oko fontane, sa krilima u pravcu svih strana sveta.

Vremenom su postali sasvim ozbiljni kada je trebalo odlučiti šta uraditi sa svežom snežnom površinom. Stajali bi na ivici parka, nekad čitavih pet, deset minuta, raspravljajući šta treba ispisati nogama, šta rukama, ne želeći da proćerdaju čistotu, svežinu snega na trivijalne poduhvate. Mesečeva površina i anđeli su počeli da gube čar, pa su jedne noći odlučili da urade seriju divovskih inicijala, što je izgledalo lako, ali je u stvari bilo izuzetno teško zato što su morali da izvode ogromne nurejevljevske skokove između različitih poteza za slova. Kad im je ostalo još slobodnog prostora, on je rešio da napiše svoje ime, ali se sasvim zapetljao u sredini, pokušavajući

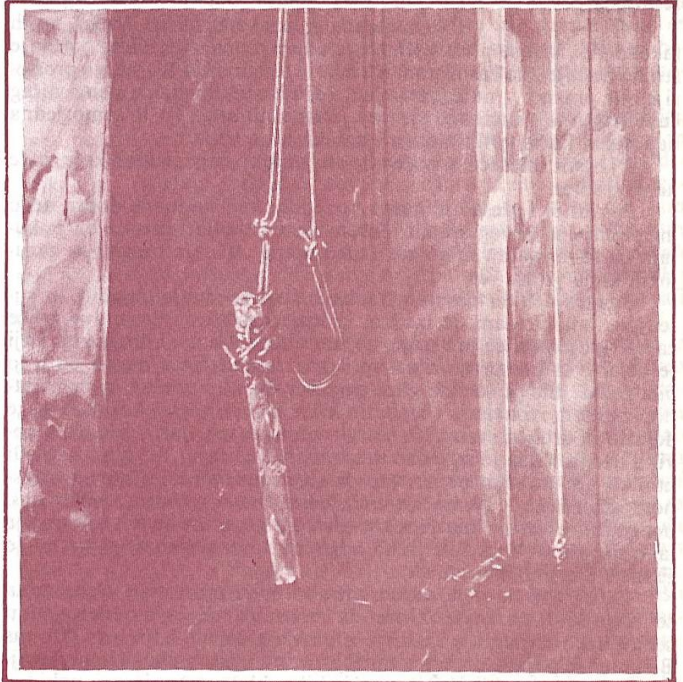
da raskorači noge između donjeg dela slova »O« i vrha slova »R«. I tako, pao je koliko je dug i širok u sred-srede svog imena; podigao se protestujući da je sve ispalo tako jer ne zna dobro da piše na engleskom.

Druge noći načinili su magični krug sa delovima koji su nosili kabalistička hebrejska slova, zatim oboje skočili u centar kruga, stajali tako pod zvezdama i zamišljali tajne želje, koje se nas uostalom nimalo ne tiču.

Sledeće noći bili su umorni, pa su utrošili vreme gađajući stabla grudvama, što je ostavljalo magličaste bele krugove nalik na tragove pesnica osvetničkih anđela.

Sledeće noći ostavljali su tragove »Fantastičnih otisaka nogu« i »Imaginarne zveri«, pokušavajući da učine da park izgleda kao da je bio bojno polje između tronožnih ljudskih bića i strašnih čudovišta koja su se kretala u stranu kao jastozi. Bilo je potrebno dva sata da bi se završilo i premda se ona ozbiljno kolebala da li je sve to vredelo truda, on se šepurio od ponosa. Pomislili bi ste da je upravo završio neku sliku ili roman.

Uvek je smišljao nove stvari koje su se mogle izvesti u snegu. Pomišljao je /ozbiljno/ da ga oboji, čak ga učini ukusnijim džakovima punim limuntusa i sigurno bi nastavio sa sprovođenjem plana da ga ona nije obeshrabrila rekavši mu da se limuntus ne prodaje u džakovima. Pravili su tako snežne muškarce i snežne žene i snežnu decu i snežne životinje i snežne zvezde. /Snežna zvezda je velika lopta od snega sa dugim ledenim svećama – ako vam uspe da ih nadete – koje strše sa strane/. Pravili su snežne zvezde dok je ruke ne bi zbolele. Pravili su snežne rovove – gde su ležali u očekivanju nevidljive vojske odvratnih snežnih ljudi u prodoru – dok ne bi pomislila da će poludeti, vrisnuti u ludilu. Pravili su bele zamkove iz bajki, pravili futuristička gradska skloništa i otiske nogu, otiske nogu, otiske nogu.

Dakle, ono što je ispalo nakon svega, mislim da se moglo očekivati. Što ne znači da je ona ikako očekivala. Kad je došla ona noć sa strašnom mećavom, a on se nije pojavio u uobičajeno vreme, ona se zabrinula, jako zabrinula. Pa je obukla krznom ovičene čizme i obukla debelu bundu i stavila šal i rukavice natikače i pošla posrćući u pravcu parka. Padanje snega te noći bilo je kao brzo padanje zvezda; one su se spuštale koso, oštre kao žileti, a lice ju je peklo i crvenelo i gorelo. Snežna vrata, pomislila je. Nova reč.

I bila je iznenađena, iako ne potpuno, našavši Gregorija kako leži u dnu tobogana koji je emitovao signale kao pravougaona metalna ploča iz »Odiseje u svemiru«, sa svojom mediteranskom kosom razbarušenom od vetra i sasvim golim kao stena otvrdlim telom, zaglavljenim nekako u smet, sa raširenim rukama sa strane kao da pravi svog poslednjeg andela.

Medutim, ono što ju je ganulo bio je osmeh na njegovom licu. On ipak nikad nije osećao hladnoću.

Preveo V. Kostov

GWENDOLIN MEKJUE /GWENDOLYN MACEWEN/ 1941 – / Ova rodna kei Toronto postala je pisac još u ranoj mladosti. Tek je imala petnaest kada su joj se radovi pojavili u štampi. U dvadesetoj godini objavljuje dve knjižice poezije, da bi prvi roman *Julian, the Magician* sledio iste godine. Kompletnu knjigu pesama *The Rising Fire* objavljuje 1963. Pored nekoliko radio drama i romana, objavila je knjigu *Noman* /1972/ u kojoj su njene najznačajnije kratke priče.